

Telangana State Commissioner and Director of School Education

Notations :

- 1.Options shown in green color and with ✓ icon are correct.
- 2.Options shown in red color and with ✗ icon are incorrect.

Question Paper Name :	Social Marathi 22nd June 2026 Shift 1
Subject Name :	Social Marathi
Duration :	150
Number of Questions :	150
Total Marks :	150
Display Marks:	Yes
Share Answer Key With Delivery Engine :	Yes
Actual Answer Key :	Yes
Change Font Color :	No
Change Background Color :	No
Change Theme :	No
Help Button :	No
Show Reports :	No
Show Progress Bar :	No

Social Marathi

Group Number :	1
Group Id :	15118933
Group Maximum Duration :	0
Group Minimum Duration :	150
Show Attended Group? :	No
Edit Attended Group? :	No
Break time :	0
Group Marks :	150

Child Development and Pedagogy

Section Id :	151189156
Section Number :	1
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	30
Number of Questions to be attempted :	30
Section Marks :	30
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	151189240
Question Shuffling Allowed :	Yes
Is Section Default? :	No

Question Number : 1 Question Id : 1511894735 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following is an internal factor effecting growth and development

खालीलपैकी एक बाह्यवर आणि विकासावर परिणाम करणारा अंतर्गत घटक आहे

Options :

Size of family

कुटुंबाचा आकार

1. ✘

Type of child birth

प्रसूतीचा प्रकार

2. ✘

Child rearing method

बाल संगोपन पद्धत

3. ✘

Genes

जीन्स

4. ✔

Question Number : 2 Question Id : 1511894736 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Jamuna has joined her son for Tennis coaching. The coach said he'll start with exercises for strengthening legs followed by side-to-side movements and then footwork drill. This is in accordance with the

जमुना तिच्या मुलासोबत टेनिस प्रशिक्षणासाठी दाखल झाली आहे. प्रशिक्षकाने सांगितले की, तो पाय मजबूत करण्याच्या व्यायामाने सुरुवात करेल, त्यानंतर बाजूकडील हालचाली आणि मग फूटवर्क चा सराव करेल. हे यानुसार आहे.

Options :

Principle of individual differences

वैयक्तिक फरकांचे तत्त्व

1. ✘

Principle of complex to simple responses

जटिल ते सोपे प्रतिसादांचे तत्त्व

2. ✘

Principle of lack of uniformity in developmental rate

विकासाच्या दरातील असमानतेचे तत्त्व

3. ✘

Principle of proceeding from general to specific responses

सर्वसाधारण प्रतिसादांकडून विशिष्ट प्रतिसादांकडे जाण्याचे तत्त्व

4. ✔

Question Number : 3 Question Id : 1511894737 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the correct statement among the following

खालीलपैकी योग्य विधान ओळखा

Options :

Negative emotions are also very essential for human welfare

मानवी कल्याणांसाठी नकारात्मक भावना देखील खूप आवश्यक आहेत

1. ✔

Negative emotions should always be suppressed

नकारात्मक भावना नेहमी दाबून ठेवल्या पाहिजे

2. ✘

Positive emotions of high intensity are always useful

तीव्रतेच्या सकारात्मक भावना नेहमीच उपयुक्त ठरतात

3. ✘

Positive emotions are uniformly seen among all individuals

सकारात्मक भावना सर्व व्यक्तिंमध्ये समान प्रमाणात आढळून येतात

4. ✘

Question Number : 4 Question Id : 1511894738 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following identify those that lead to stress and storm in adolescents

खालील पैकी किशोरवयीन मुला मुलींमध्ये तणाव आणि वादळ निर्माण करणा-या गोष्टी ओळखा

- A. Somatic variation
सोमॅटिक भिन्नता
- B. Intensification of self-awareness
आत्मजागृकतेची तीव्रता
- C. Conflicting demands of society
समाजाच्या परस्पर विरोधी मागण्या
- D. Parental support
पालकांचा पाठिंबा

Options :

1. ✘ A, B, C & D

2. ✔ A, B & C only
फक्त A, B आणि C

3. ✘ A & C only
फक्त A आणि C

4. ✘ B & C only
फक्त B आणि C

Question Number : 5 Question Id : 1511894739 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The stage of Erickson's psycho social development during which teachers and school should start to provide opportunities to students to develop a sense of achievement and not criticise so as to avoid the child from looking down about himself

एरिकसनच्या मनो-सामाजिक विकासाच्या तो टप्पा, ज्या दरम्यान शिक्षक आणि शाळेने विद्यार्थ्यांना कर्तृत्वाची भावना विकसित करण्याच्या संधी उपलब्ध करून देण्यास सुरुवात केली पाहिजे आणि टीका करणे थांबवले पाहिजे, जेणे करून मूल स्वतः बद्दल कमी पणाची भावना बाळगणार नाही.

Options :

Period of autonomy vs. shame and doubt

स्वयत्तेचा काळ विरुद्ध लाज आणि शंका

1. ✘

Period of identity vs. role confusion

अस्मिता विरुद्ध भूमिका गोंधाळाचा काळ

2. ✘

Period of industry vs inferiority

उद्योग विरुद्ध हीनतेचा काळ

3. ✔

Period of initiative vs guilt

पुढाकाराचा काळ विरुद्ध अपराधीपणाची भावना

4. ✘

Question Number : 6 Question Id : 1511894740 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Attitude scales are those devices where the subject is required to

वृत्ती मापाने ही अशी साधने आहेत ज्यात व्यक्तिला आवश्यक असते की

Options :

Identify the statements that are in agreement only

फक्त सहमत असलेली विधाने ओळखा

1. ✘

Express openly as to how one feels about a subject

एखाद्या विषयाबद्दल आपल्याला काय वाटते हे मोकळेपणाने व्यक्त करा

2. ✘

To indicate degree of agreement or disagreement with a series of statements

dealing with the same subject

एकाच विषयाशी संबंधित विधानांच्या मालिकेबद्दल सहमती किंवा असहमतीची पातळी दर्शवणे

3. ✔

Respond to unstructured stimuli

असंरचित उद्दीपकांना प्रतिसाद द्या

4. ✘

Question Number : 7 Question Id : 1511894741 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

What is the rate at which the IQ of an individual grows from early childhood to adulthood under ordinary circumstances?

सर्वसाधारण परिस्थितीत, बालपणापासून प्रौढत्वापर्यंत एखाद्या व्यक्तीच्या बुद्ध्यांकात (आय क्यू) कोणत्या दराने वाढ होते ?

Options :

100% between early childhood and adolescence

बालपण आणि पौगंडावस्थेच्या दरम्यान 100 %

1. ✘

IQ of an individual under ordinary circumstances remains constant throughout life

सर्वसाधारण परिस्थितीत व्यक्तीच्या बुद्ध्यांक आयुष्यभर स्थिर राहतो

2. ✔

50% between early childhood and adolescence and 50% between adolescence and adulthood

बालपण आणि पौगंडावस्था दरम्यान 50% आणि पौगंडावस्था आणि प्रौढावस्थेच्या दरम्यान 50%

3. ✘

75% between early childhood and adolescence and 25% between adolescence and adulthood

75% बालपण आणि पौगंडावस्था दरम्यान आणि 25% पौगंडावस्था आणि प्रौढावस्थेच्या दरम्यान

4. ✘

Question Number : 8 Question Id : 1511894742 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the biological determinants of personality among the following

खालीलपैकी व्यक्तिमत्वाचे जैविक निर्धारण ओळखा

- A. Nervous system
चेता संस्था
- B. Hereditary influences
अनुवंशिक प्रभाव
- C. Ductless glands
नलीका विरहित ग्रंथी
- D. Physique
शरीर

Options :

1. ✓ A, B, C & D

A, B & D only
फक्त A, B आणि D

2. ✗

A, B & C only
फक्त A, B आणि C

3. ✗

B, C & D only
फक्त B, C आणि D

4. ✗

Question Number : 9 Question Id : 1511894743 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Samyuktha in terms of physical appearance is a very average looking girl and therefore did not get attention of others like good looking children. Samyuktha has developed a very good behaviour and mannerisms that teachers always refer her behaviour before the students and parents. The defense mechanism used by Samyuktha is

संयुक्ता शारीरिक दृष्ट्या एक अगदी सामान्य मुलगी आहे आणि त्या मुळे सुन्दर दिसण्या-या मुलां प्रमाणे इतरांचे लक्ष वेधून घेत नाही संयुक्ताने खूप चांगले वर्तन आणि शिष्टाचार विकसित केले ज्यांचा शिक्षक नेहमी विद्यार्थी आणि पालकांसमोर उल्लेख करतात. संयुक्ताने वापरलेली संरक्षण यंत्रणा आहे -

Options :

Compensation

भरपाई

1. ✓

Rationalisation

तर्कशुद्धीकरण

2. ✘

Projection

प्रोजेक्शन

3. ✘

Displacement

विस्थापन

4. ✘

Question Number : 10 Question Id : 1511894744 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following is always structured

खालीलपैकी एक नेहमीच संरचित असते

Options :

Interview

मुलाखत

1. ✘

Rating scale

गुणवत्ता निवष (रेटींग स्केल)

2. ✓

Observation

निरीक्षण

3. ✘

Questionnaire

प्रश्नावली

4. ✘

Question Number : 11 Question Id : 1511894745 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following **DOES NOT** come under the basic potential of the learner

खालीलपैकी एक शिकणा-याच्या मूलभूत क्षमतेच्या अंतर्गत येत नाही

Options :

Aptitude

1. ✘ योग्यता

Innate abilities

2. ✘ जन्मजात क्षमता

Present emotional status

3. ✔ सध्याची भावनीक स्थिति

General intelligence

4. ✘ सामान्य बुद्धिमत्ता

Question Number : 12 Question Id : 1511894746 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This **DOES NOT** find a place in learning advocated by Thorndike

थॉर्नडाईक यांनी पुरस्कारलेल्या शिक्षण पद्धतीत याला स्थान नाही

Options :

Blindfolded

1. ✘ डोळ्यावर पट्टी बांधलेले

Insight

2. ✔ अंतर्दृष्टी

Mechanical

यांत्रिक

3. ✘

Drill

ड्रिल

4. ✘

Question Number : 13 Question Id : 1511894747 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

When a small child was waiting excitedly for her grandmother who was about to come, someone from behind closed her eyes. She got excited that it was her grandmother but immediately got disappointed when she did not feel the bangles on hand of the person who closed her eyes. This is an example for this principle of classical conditioning

जेव्हा एकलहान मुलगी तिच्या आजीची आतुरतेने वाट पहात होती तेव्हा मागून कोणीतरी तिचे डोळे मिटले. ती तीची आजी आहे समजून खूप आनंदली पण डोळे मिटण्या-या व्यक्तीच्या हातातील बांगड्या न जाणवल्याने ती लगेच निराश झाली. हे अभिजात अभिसंधानाच्या तत्वाचे एक उदाहरण आहे

Options :

Stimulus identification

उत्तेजकाची ओळख

1. ✘

Stimulus generalisation

उत्तेजकाचे सामान्यीकरण

2. ✘

Stimulus discrimination

उत्तेजकाचे भेद

3. ✔

Stimulus selection

उत्तेजकाची निवड

4. ✘

Question Number : 14 Question Id : 1511894748 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Prardhana's grandmother praises her for every small thing she achieves for which her mother told her grandmother, 'Please change your strategy. don't praise her for every single thing'. Reinforcement schedule followed by Prardhana's grandmother is

प्रार्थनाची आजी तिच्या प्रत्येक लहानसहान कामगिरीबद्दल तिची प्रशंसा करते, ज्यावर तिच्या आईने आजीला सांगितले, 'कृपया तुमची पद्धत बदला, प्रत्येक गोष्टीसाठी तिची प्रशंसा करू नका', प्रार्थनाच्या आजीने अवलंबलेले प्रबलन वेळापत्रक आहे

Options :

Variable reinforcement schedule

परिवर्तनीय प्रबलन वेळापत्रक

1. ✘

Fixed interval reinforcement schedule

निश्चित कालावधीचे प्रबलन वेळापत्रक

2. ✘

Fixed ratio reinforcement schedule

निश्चित गुणोत्तर प्रबलन वेळापत्रक

3. ✘

Continuous reinforcement schedule

सतत प्रबलन वेळापत्रक

4. ✔

Question Number : 15 Question Id : 1511894749 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to Piaget, a child attains mental maturity during this stage of cognitive development

पियाजेच्या मते, संज्ञानात्मक विकासाच्या या टप्प्यात मूल मानसिक परिपक्वता प्राप्त करते

Options :

Formal operational stage

औपचारिक कार्यान्वयन टप्पा

1. ✔

Concrete operational stage

ठोस कार्यान्वयन टप्पा

2. ✖

Sensori motor stage

मोटर स्टेड सेन्सर्स

3. ✖

Pre-operational stage

पूर्व क्रियात्मक अवस्था

4. ✖

Question Number : 16 Question Id : 1511894750 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A child was given some objects that included different shapes, sizes, colours and texture and asked to group them. The child first separated them based on texture as rough and smooth and then within group as those with no definite shape (irregular) and those having perfect shape like a square and circle. The primary factor according to Kohler that influenced grouping here is

एका मुलाला वेगवेगळे आकार, माप, रंग आणि पोत असलेल्या काही वस्तू देण्यात आल्या आणि त्यांचे गट करण्यास सांगतले, मुलाने प्रथम पोताच्या आधारावर त्यांना खडबडीत आणि गुळगुळीत असे वेगळे केले आणि नंतर गटांतगत निश्चीत आकार नसलेल्या (अनियमित) आणि चौरस व वर्तूळा सारखे परिपूर्ण आकार असलेल्या वस्तू असे वेगळे केले कोहलरच्या मते, येथे गट करण्यावर प्रभाव टाकणारा प्राथमिक घटक हा आहे

Options :

Clarity

स्पष्टता

1. ✖

Proximity

जवळीक

2. ✖

Closure

बंद करणे

3. ✖

Simplicity

साधे पणा

4. ✓

Question Number : 17 Question Id : 1511894751 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the example for vicarious learning among the following

खालीलपैकी परोक्ष शिक्षणाचे उदाहरण ओळखा

Options :

A person not lending money to anyone after seeing his father incur loss by doing so

एक व्यक्ति कोणालाही उधार पैसे देणार नाही कारण त्याने त्याचा वाडिलाने असे केल्याने त्यांचे कसे नुकसान झाले ते पाहिले

1. ✓

A child walking like his grandfather bending forward

आजोबाप्रमाणे पुढे वाकून चालणारे मूल

2. ✘

A girl using the same mannerisms as her mother while speaking on phone

फोनवर बोलतांना आईसारखाच लकबी वापरणारी मुलगी

3. ✘

A student mixing colours to match the painting of his teacher

शिक्षकांचा चित्राशी जुळणारे रंग मिसळणारा विद्यार्थी

4. ✘

Question Number : 18 Question Id : 1511894752 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the unlearned drives among the following

खालील पैकी न शिकलेल्या प्रेरणा ओळखा

- A) Biological drives
जैविक प्रेरणा
- B) Socio-psychological drives
सामाजिक -मानसिक प्रेरणा
- C) Secondary drives
दुय्यम प्रेरणा

Options :

A & B only

फक्त A आणि B

1. ✘

A, B & C

2. ✘ फक्त A, B आणि C

A & C only

3. ✘ फक्त A आणि C

A only

4. ✔ फक्त A

Question Number : 19 Question Id : 1511894753 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Rachana went to a musical night. The loud sound and lot of colours was too much for her senses to register. The next day when her friends were asking her some questions about the participants she could not answer. Forgetting here can be said to be due to

रचना एका संगीत सभेला गेली होती. मोठा आवाज आणि भरपूर रंग तिच्या संवेदनाना आकलन होण्या पलीकडचे होते. दुस-या दिवशी जेव्हा तिच्या मैत्रिणींनी तिला संगीत सहभागी बदल काही प्रश्न विचारले तेव्हा ती उत्तर देऊ शकली नाही. इथे विसरण्याचे कारण असे म्हणता येईल की....

Options :

Storage failure

साठवणीत अपयश

1. ✓

Decay

क्षय

2. ✘

Repression

दडपशाही

3. ✘

Disuse

गैर वापर

4. ✘

Question Number : 20 Question Id : 1511894754 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Focusing on core concepts is suggested for enhancing

प्रगती साधण्यासाठी मुख्य संकल्पनावर लक्ष केंद्रित करण्याचा सल्ला दिला जातो

Options :

Negative transfer of learning

अध्ययनाचे नकारात्मक हस्तांतरण

1. ✘

Positive transfer of learning

अध्ययनाचे सकारात्मक हस्तांतरण

2. ✓

Isolated learning

विलग शिक्षण

3. ✘

Programmed learning

प्रोग्राम केलेले शिक्षण

4. ✘

Question Number : 21 Question Id : 1511894755 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to Section 32 of the RPwD Act, 2016, all Government institutions of higher education and other higher education institutions receiving aid from the Government shall reserve not less than this percent seats for persons with benchmark disabilities

RPwD कायदा 2016, च्या कलम 32 नुसार, सर्व शासकीय उच्च शिक्षण संस्था आणि शासना कडून अनुदान मिळवण्या-या इतर उच्च शिक्षण संस्थांनी बेंचमार्क दिव्यांग व्यक्तिसाठी या टक्केवारी पेक्षा कमी जागा राखीव ठेवू नयेत

Options :

1. ✘ Three
तीन

2. ✘ Four
चार

3. ✔ Five
पाच

4. ✘ Six
सहा

Question Number : 22 Question Id : 1511894756 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'Activity' in activity based method is one that can be done by

एक्टिविटी बेस्ड मेथड मध्ये 'एक्टिविटी' म्हणजे अशी गोष्ट जी खालील प्रमाणे केली जाऊ शकते

- A) the child alone
एकटे मूल
- B) teacher and single child
शिक्षक आणि एक मूल
- C) group of children
मुलांचा गट
- D) teacher and entire class
शिक्षक आणि संपूर्ण वर्ग

Options :

B, C & D only

फक्त B, C आणि D

1. ✘

A, B & C only

फक्त A, B आणि C

2. ✘

A, B, C & D

A, B, C आणि D

3. ✔

A, C & D only

फक्त A, C आणि D

4. ✘

Question Number : 23 Question Id : 1511894757 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the teacher centred method among the following

खालीलपैकी शिक्षक केंद्रित पद्धत ओळखा

- A) Lecture
व्याख्यान
- B) Lecture cum demonstration
व्याख्यान सह प्रात्यक्षिक
- C) Question-answer
प्रश्न - उत्तर

Options :

A & C only

फक्त A आणि C

1. ✘

A & B only

फक्त A आणि B

2. ✘

B & C only

फक्त B आणि C

3. ✘

A, B & C

फक्त A, B आणि C

4. ✔

Question Number : 24 Question Id : 1511894758 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to Bruner, we are able to organise the vast amount of information we encounter into meaningful units

ब्रुनरच्या मते, आपल्या समोर येणा-या प्रचंड माहितीला आपण अर्थपूर्ण घटकांमध्ये संघटीत करू शकतो

Options :

through memory techniques

स्मरण तंत्राद्वारे

1. ✘

by forming concepts

संकल्पना तयार करून

2. ✔

by rehearsal

तालमी द्वारे

3. ✘

through drill and practice

सराव आणि पुनरावृत्ती द्वारे

4. ✘

Question Number : 25 Question Id : 1511894759 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Read the following statements and identify the correct answer

खालील विधाने वाचा आणि योग्य उत्तर ओळखा

Statement A – Organisation and clarity are important characters of teacher for effective teaching

विधान A – प्रभावी अध्यापनासाठी शिक्षकामध्ये सुसंघटन आणि स्पष्टता ही महत्वाची वैशिष्ट्ये आहेत

Statement B – Organisation of content in systematic way enables students to understand better

विधान B – आशयाची पद्धतशीर मांडणी केल्या मुळे विद्यार्थ्यांना ते अधिक चांगल्या प्रकारे समजते.

Options :

Both statements A and B are correct

विधान A आणि B दोन्ही बरोबर आहेत

1. ✔

Both statements A and B are incorrect

विधान A आणि B दोन्ही चुकीचे आहेत

2. ✘

Only statement A is correct

फक्त विधान A बरोबर आहे

3. ✘

Only statement B is correct

फक्त विधान B बरोबर आहे

4. ✘

Question Number : 26 Question Id : 1511894760 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A vocational course focused on the internal workings, management, and maintenance of specific ICT components and systems is

विशिष्ट आयटीसी घटक आणि प्रणालींच्या अंतर्गत कार्यप्रणाली, व्यवस्थापन आणि देखभालीवर लक्ष केंद्रित करणारा व्यावसायिक अभ्यासक्रम म्हणजे

Options :

Learning with ICT

ICT च्या साहाय्याने शिकणे

1. ✘

Learning through ICT

ICT च्या माध्यमातून शिक्षण

2. ✘

Learning about ICT

ICT बद्दल शिक्षण

3. ✔

Learning without ICT

ICT शिवाय शिकणे

4. ✘

Question Number : 27 Question Id : 1511894761 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'Guidance' has

मार्गदर्शनाला

A) personal significance

वैयक्तिक महत्व

B) Social significance

सामाजिक महत्व

Options :

Neither A nor B

A आणि B दोन्ही नाही

1. ✖

A only

फक्त A

2. ✖

B only

फक्त B

3. ✖

Both A & B

A आणि B दोन्ही

4. ✔

Question Number : 28 Question Id : 1511894762 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following is **NOT** in the list of fields from which persons can be appointed as members in the National Commission for Protection of Child Rights under Section 3 of the Commission for Protection of Child Rights Act, 2005

बाल हक्क संरक्षण आयोग कायद्याच्या कलम 3 अन्वये राष्ट्रीय बाल हक्क संरक्षण अयोगामध्ये सदस्य म्हणून व्यक्तींची नियुक्ति ज्या क्षेत्रांमधून केली जाऊ शकते, त्या क्षेत्रांच्या यादीमध्ये खालीलपैकी एक क्षेत्र समाविष्ट नाही

Options :

Education

शिक्षण

1. ✘

Literature

साहित्य

2. ✔

Child psychology

बाल मानसशास्त्र

3. ✘

Sociology

समाजशास्त्र

4. ✘

Question Number : 29 Question Id : 1511894763 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The term 'comprehensive' in 'continuous comprehensive evaluation' implies that evaluation of learner's performance is to be carried out in

सतत व्यापक मूल्यमापन यातील व्यापक या शब्दाचा अर्थ असा आहे की विद्यार्थ्यांच्या कामगिरीचे मुल्यमापन केले जाणार आहे

Options :

neither scholastic nor co-scholastic areas

शैक्षणिक किंवा सह-शैक्षणिक क्षेत्रे नाहीत

1. ✘

scholastic areas only

केवळ शैक्षणिक क्षेत्रे

2. ✘

co-scholastic areas only

केवळ सह-शैक्षणिक क्षेत्रे

3. ✘

both scholastic and co-scholastic areas

शैक्षणिक आणि सह-शैक्षणिक दोन्ही क्षेत्रांमध्ये

4. ✓

Question Number : 30 Question Id : 1511894764 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the correct principle regarding the approach to knowledge in the curriculum as recommended in the National Curriculum Framework (NCF), 2005

राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा (एन सी एफ) 2005 मध्ये शिफारस केल्यानुसार अभ्यास क्रमातील ज्ञान प्राप्तीच्या दृष्टीकोनासंबंधीचे योग्य तत्व

Options :

Developing the imagination, and keeping imagination and fantasy alive

कल्पना शक्ती विकसित करणे आणि कल्पना शक्ती व स्वप्नरंजनता जिवंत ठेवणे.

1. ✓

Engaging with 'global knowledge' and relating these to school knowledge wherever possible

जागतिक ज्ञानाशी संलग्न होणे आणि शक्य असेल तिथे त्याचा शालेय ज्ञानाशी संबंध जोडणे

2. ✘

Restricting questioning and cut down space for new questions

प्रश्न विचारण्यावर निर्बंध घालणे आणि नवीन प्रश्नांसाठी जागा कमी करणे

3. ✘

Giving preference to boys over girls for field-based projects

क्षेत्रीय प्रकल्पासाठी मुलीपेक्षा मुलांना प्राधान्य देणे

4. ✘

Language I Marathi

Section Id :	151189157
Section Number :	2
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	22
Number of Questions to be attempted :	22
Section Marks :	30
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1

Sub-Section Id : 151189241
Question Shuffling Allowed : Yes
Is Section Default? : No

Question Id : 1511894765 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group
Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix
Question Numbers : (31 to 35)

प्रश्न क्रमांक 31 ते 35 ची उत्तरे खाली दिलेल्या कवितेच्या आधारे पर्याय निवडून लिहा

कविता

ज्ञानरूपी दीप लावूनी, अंधार सारा सारु या,
उजळूनी सारे भविष्य, नवीन स्वप्न पाहू या.
मनामनात पेरून वसा, सुसंस्काराची फुले,
विद्येच्या या मंदिरातून, घडवू उद्याची मुले.
जिह्व चिकाटी, कष्टाचे देऊनी त्यांना बळ,
कठीण प्रसंगी उभे राहती, हेच मिळवू फळ.
अंधारातून प्रकाशाकडे, नेणार हा मार्ग,
शिक्षक विद्यार्थी नाते हे, असते सदाच जाग.
नको कशाची आस, फक्त ज्ञानाचा प्रसार,
याच मार्गाने घडवू या हे जग सारे.

Sub questions

Question Number : 31 Question Id : 1511894766 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

कवितेत कोणता अंधार सारून भविष्य उजळण्याची गोष्ट केली आहे ?

Options :

1. ✓ समाजाचा
2. ✗ शाळेचा
3. ✗ गावाचा

विद्यार्थ्यांच्या

4. ✘

Question Number : 32 Question Id : 1511894767 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

विद्येचे मंदिर कोणाला म्हटले आहे?

Options :

1. ✘ घराला

2. ✘ वाचनालयाला

3. ✔ शाळेला

4. ✘ मंदिराला

Question Number : 33 Question Id : 1511894768 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

कवितेनुसार शिक्षकांचे ध्येय काय आहे?

Options :

1. ✘ खूप पैसे कमवणे

2. ✘ फक्त अभ्यास शिकवणे

3. ✔ सुसंस्कार करून उत्तम पिढी घडवणे

4. ✘ सुटी घेऊन रजेवर जाणे

Question Number : 34 Question Id : 1511894769 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

अंधाराकडून प्रकाशाकडे नेणारा हा मार्ग कोणता ?

Options :

1. ✓ ज्ञानाचा
2. ✘ ऐश्वर्याचा
3. ✘ खेळाचा
4. ✘ स्पर्धेचा

Question Number : 35 Question Id : 1511894770 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

कवितेचा मुख्य उद्देश्य काय आहे?

Options :

1. ✓ उन्नत जग
2. ✘ गरीबी दूर करणे
3. ✘ शिक्षक बनवणे
4. ✘ स्वावलंबी होणे

Sub-Section Number :

2

Sub-Section Id :

151189242

Question Shuffling Allowed :

Yes

Is Section Default? :

No

Question Id : 1511894771 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group

Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix

Question Numbers : (36 to 40)

प्रश्न क्रमांक 36 ते 40 ची उत्तरे खाली दिलेल्या उता-याच्या आधारे योग्य तो पर्याय निवडून लिहा.

उतारा

छत्रपती शिवाजी महाराज ह्यांचे नाव कोणाला माहित नाही? सा-या जगात ते एक आदर्श राजा म्हणून ओळखले जातात. त्यांना रयतेचा राजा असेही म्हटले जाते. कारण त्यांनी प्रजेची काळजी स्वतःच्या मुलाप्रमाणे घेतली. समर्थ रामदास स्वामींना त्यांनी गुरु मानले होते. जाणता राजा म्हणून समर्थांनी त्यांचावर काव्यरचना पण केली. स्वराज्याची स्थापना करताना त्यांनी जात-पात न मानता सर्वांना सोबत घेतले. भलेमोठे अरमार त्यांनी उभे केले. त्यांचे लश्करी कौशल्य आणि गनिमी कावा हे आज ही अभ्यसाचा विषय आहेत. त्यांनी स्त्रियांचा सन्मान केला, परस्त्री कडे त्यांनी मातेसमान नजरेने पाहिले व तशी शिकवण प्रजेला दिली. त्यांनी मराठी भाषेचा ही गौरव केला. त्यांनी भाषेचा व मराठी संस्कृतीचा अभिमान बाळगता फारसी शब्दांना पर्याय म्हणून राज्य व्यवहार कोश हा संस्कृत – मराठी शब्दकोश तया करवून घेतला. त्यांनी 350 हून अधिक किल्ले जिंकले व बांधले.

त्यांचा चरित्रातून आपण व्यवस्थापन, नेतृत्व, प्रजाप्रेम, शौर्य व महाराष्ट्र विषयी प्रेम हे गुण शिकायला मिळतात.

Sub questions

Question Number : 36 Question Id : 1511894772 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

समर्थ रामदास स्वामींनी त्यांना काय म्हणून संबोधले आहे?

Options :

1. ✘ मराठी राजा
2. ✔ जानता राजा
3. ✘ हिंदू राजा
4. ✘ सुंदर राजा

Question Number : 37 Question Id : 1511894773 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

शिवाजी महाराजांचा स्त्री विषयक दृष्टीकोण कसा होता?

Options :

1. ✓ उदार होता
2. ✘ संकुचित होता
3. ✘ तटस्थ होता
4. ✘ वरील पैकी कोणताच नव्हता

Question Number : 38 Question Id : 1511894774 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

शिवाजी महाराजांनी कोणता कोश तयार केला?

Options :

1. ✘ ज्ञान कोश
2. ✘ व्युत्पत्ती कोश
3. ✓ संस्कृत – मराठी कोश
4. ✘ फारसी कोश

Question Number : 39 Question Id : 1511894775 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

शिवाजी महाराजांनी किती किल्ले बांधले व जिंकले?

Options :

1. ✘ 100 हून अधिक
2. ✘ 100 पेक्षा कमी
3. ✓ 350 हून अधिक

एक हजाराच्या वर

4. ✘

Question Number : 40 Question Id : 1511894776 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

शिवाजी महाराज हे रयतेचे राजे होते म्हणजे काय?

Options :

1. ✘ प्रजेला त्रास देणारा

2. ✘ प्रजेला लुटणारा

3. ✔ प्रजेचे मुलाप्रमाणे पालन करणारा

4. ✘ प्रजेकडून कर वसूल करणारा

Sub-Section Number :

3

Sub-Section Id :

151189243

Question Shuffling Allowed :

Yes

Is Section Default? :

No

Question Number : 41 Question Id : 1511894777 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

महाराष्ट्र कवी असे कोणाला म्हणतात?

Options :

1. ✘ वसंत बापट

2. ✘ सुरेश भट

3. ✔ य.दि. पेंढारकर

4. ✘ अशोक नायगावकर

Question Number : 42 Question Id : 1511894778 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'वसंतोत्सव' ह्या शब्दात कोणती संधी आहे?

Options :

1. ✘ व्यजन संधी
2. ✔ स्वर संधी
3. ✘ विसर्ग संधी
4. ✘ कुठलीच नाही

Question Number : 43 Question Id : 1511894779 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

शरद् + चंद्र या संधी विग्रहाचा कोणता पर्याय योग्य आहे?

Options :

1. ✔ शरच्चंद्र
2. ✘ शरदचंद्र
3. ✘ शरचंद्र
4. ✘ शारदचंद्र

Question Number : 44 Question Id : 1511894780 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

वृक्ष + औदार्य याचा योग्य पर्याय निवडा?

Options :

1. ✘ वृक्षोदर्य
2. ✔ वृक्षौदार्य
3. ✘ वृक्षोदिर्य

4. ✘ वृक्षदार्य

Question Number : 45 Question Id : 1511894781 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“पाणथळ” हा शब्द कोणत्या प्रकारचा आहे?

Options :

1. ✘ तत्सम

2. ✘ तद्भव

3. ✘ फारसी

4. ✔ देशी

Question Number : 46 Question Id : 1511894782 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'तो आंवा खातो' या वाक्यातील प्रयोग ओळखा

Options :

1. ✔ कर्तरी

2. ✘ कर्मणी

3. ✘ भावे

4. ✘ या पैकी नाही

Question Number : 47 Question Id : 1511894783 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“वा! केवढी उंच इमारता ही!” कोणत्या प्रकारचे वाक्य आहे?

Options :

1. ✘ प्रश्नार्थक
2. ✘ विधानार्थी
3. ✔ उद्गार वाचक
4. ✘ आज्ञार्थी

Question Number : 48 Question Id : 1511894784 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'साक्षर' या शब्दाचा विरुद्ध अर्थी शब्द ओळखा

Options :

1. ✘ अक्षर
2. ✘ निरक्षर
3. ✔ साक्षरता
4. ✘ या पैकी नाही

Question Number : 49 Question Id : 1511894785 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“तोंडात बोट घालणे” म्हणजे काय?

Options :

1. ✘ खूप खाणे
2. ✘ रागावणे
3. ✘ गप्प बसणे
4. ✔ आश्चर्य चकित होणे

Question Number : 50 Question Id : 1511894786 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“दिवसेदिवस” या शब्दाचा समास ओळखा?

Options :

1. ✘ तत्पुरुष
2. ✔ अव्ययीभाव
3. ✘ द्वंद्व
4. ✘ बह्व्रीही

Question Number : 51 Question Id : 1511894787 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“रमेशने पुस्तक वाचले” हे वाक्य कोणत्या प्रयोगाचे उदाहरण आहे?

Options :

1. ✔ कर्मणी
2. ✘ कर्तरी

3. ✘ भावे

कोणतेच नाही

4. ✘

Question Number : 52 Question Id : 1511894788 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

परवाचा भूकंप म्हणजे सृष्टीचे तांडवच - या वाक्यात कोणता अलंकार आहे ?

Options :

1. ✔ उपमा

2. ✘ यमक

3. ✘ श्लेष

4. ✘ अनुप्रास

Question Number : 53 Question Id : 1511894789 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

बालकवींचे खरे नाव काय होते?

Options :

1. ✔ व्यंबक बापूजी ठोंबरे

2. ✘ कृष्णाजी केशव दामळे

3. ✘ कवीश्वर

4. ✘ बालविहग

Question Number : 54 Question Id : 1511894790 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

'कारखाना' हा शब्द कोणत्या भाषेतून मराठीत आला आहे?

Options :

1. ✓ फारसी
2. ✘ बंगाली
3. ✘ हिंदी
4. ✘ कानडी

Question Number : 55 Question Id : 1511894791 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

माराठीतील आद्य गद्य ग्रंथ कोणता?

Options :

1. ✘ विवेकसिंधू
2. ✓ लीळाचरित्र
3. ✘ ज्ञानेश्वरी
4. ✘ दासोपंताची पासोडी

Question Number : 56 Question Id : 1511894792 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

मातृभाषा शिक्षणाचा सामाजिक दृष्टीने कसा फायदा होतो?

Options :

1. ✘ स्पर्धा वाढते
2. ✓ सांस्कृतिक ओळख जपली जाते

3. ✘ नोकरी मिळते

4. ✘ दुरावा वाढतो

Question Number : 57 Question Id : 1511894793 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

अचूक शब्द ओळखा

Options :

1. ✘ पुनर्वसन

2. ✔ पुनर्वसन

3. ✘ पूनर्वसन

4. ✘ पूरनवसन

Question Number : 58 Question Id : 1511894794 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“कान टोचणे” या वाक्यप्रकाराचा अर्थ काय होतो?

Options :

1. ✔ खरमरीत शब्दात चूक लक्षात आणणे

2. ✘ कानाला छिद्र पाडणे

3. ✘ कान पकडणे

4. ✘ कानात डूल घालणे

Question Number : 59 Question Id : 1511894795 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“स” हे व्यंजन ----- आहे

Options :

1. ✘ तालव्य

2. ✘ दंतव्य

3. ✘ ओष्ठ्य

4. ✔ दन्त्य, उष्म व्यंजन

Question Number : 60 Question Id : 1511894796 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

यातील विसंगत शब्द कोणता ?

Options :

1. ✘ घोडा

2. ✘ अश्व

3. ✔ गेंडा

4. ✘ वारू

Language II English

Section Id :	151189158
Section Number :	3
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	26
Number of Questions to be attempted :	26
Section Marks :	30
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	151189244
Question Shuffling Allowed :	Yes
Is Section Default? :	No

Question Id : 1511894797 Question Type : COMPREHENSION Sub Question Shuffling Allowed : Yes Group Comprehension Questions : No Question Pattern Type : NonMatrix

Question Numbers : (61 to 65)

(61–65) Read the following passage and answer the questions given. Choose the correct option for each question.

Fear is our worst enemy. In fact, fear is seen at the root of all failures and disappointments. That is the reason why all our scriptures and saints have exhorted us to be fearless. Swami Vivekananda was never tired of inspiring us to be bold, strong and fearless. Strength is the quality of a brave mind; fear makes coward of human beings.

A nation composed of the people whose lives are guided by fear is doomed. India's great tragedy of having been enslaved for centuries is attributed to this negative emotion—fear which the Indians have been suffering from. The only course for the deliverance of India lay through the conquest of fear. History is witness to the fact that the colonised countries started emerging free from the foreign shackles once their people started shaking off their fear of the colonialists and imperialists. At the apex of the order of the great statespersons of the world stands Mahatma Gandhi who perhaps purged himself of all fear save the fear of God. His life provides singular illustration of the fact that the greater the fearlessness, the greater the heights which human beings can achieve. Those who are full of fear cannot make any progress in life. Fearless persons are assets of God and those who are full of fear are His liabilities.

Sub questions

Question Number : 61 Question Id : 1511894798 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The passage is about

Options :

1. ✘ the benefits of fear.
2. ✘ how fear enhances the power of great people.

3. ✘ how the people with full of fear can make progress in life.

4. ✔ how fear makes people weak.

Question Number : 62 Question Id : 1511894799 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Based on the passage, the only course for the deliverance of India from foreign rule was through

Options :

1. ✘ adherence to the foreign rules.

2. ✔ the conquest of fear.

3. ✘ the fear of God.

4. ✘ witness to the fact in history.

Question Number : 63 Question Id : 1511894800 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the passage, strength is the quality of

Options :

1. ✘ a perverted mind.

2. ✘ a fearful mind.

3. ✔ a brave mind.

4. ✘ an insane mind.

Question Number : 64 Question Id : 1511894801 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the passage, "Fearless persons are assets of God and those who are full of fear are

His liabilities". Here the word "His" refers to

Options :

1. ✘ Mahatma Gandhi.
2. ✔ God.
3. ✘ Swami Vivekananda.
4. ✘ India.

Question Number : 65 Question Id : 1511894802 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per the passage, if the people of a nation are guided by fear

Options :

1. ✔ the nation is doomed.
2. ✘ the nation is bloomed.
3. ✘ the nation progresses.
4. ✘ the nation is delivered from foreign rule.

Sub-Section Number :

2

Sub-Section Id :

151189245

Question Shuffling Allowed :

Yes

Is Section Default? :

No

Question Number : 66 Question Id : 1511894803 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Warangal is not hotter than Ramagundam.

Identify the sentence with similar meaning.

Options :

1. ✘ Warangal is hotter than Ramagundam.

2. ✘ Ramagundam is hot than Warangal

3. ✘ Ramagundam is not as hot as Warangal.

4. ✔ Ramagundam is as hot as Warangal.

Question Number : 67 Question Id : 1511894804 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

We have a grand party ___ 5 P.M. ___ the 21st ___ this month.

Choose the correct option that can complete the given sentence.

Options :

1. ✘ on; of; in

2. ✔ at; on; of

3. ✘ at; in; off

4. ✘ in; on; in

Question Number : 68 Question Id : 1511894805 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The client asked the supplier to put everything down in black and white.

The expression "in black and white" means

Options :

1. ✔ 'in writing'.

2. ✘ 'orally'.

3. ✘ 'audio-visually'.

4. ✘ 'confidentially'.

Question Number : 69 Question Id : 1511894806 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

William Wordsworth was a very _____ poet.

Choose the appropriate option to complete the sentence.

Options :

1. ✘ images
2. ✘ imaginary
3. ✔ imaginative
4. ✘ imaginaries

Question Number : 70 Question Id : 1511894807 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Due to war, the prices of the _____ products have gone up.

Identify the correctly spelt word to fill in the blank.

Options :

1. ✔ petroleum
2. ✘ petrolium
3. ✘ petroleam
4. ✘ patroleum

Question Number : 71 Question Id : 1511894808 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Read the sentences.

- A) Slowly, the water rose, and the crow drank his fill.
- B) A thirsty crow found a pitcher with water, but the water level was too low for him to reach.
- C) The crow flew away, chirping, "When you think creatively, you can overcome any challenge."
- D) Thinking hard, he picked up pebbles one by one and dropped them into the pitcher.

Choose the correct sequence to make it a meaningful paragraph.

Options :

- 1. ✘ A, D, C, B
- 2. ✘ B, A, D, C
- 3. ✘ C, D, A, B
- 4. ✔ B, D, A, C

Question Number : 72 Question Id : 1511894809 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the different one from the following.

Options :

- 1. ✘ jury
- 2. ✔ beauty
- 3. ✘ bunch
- 4. ✘ fleet

Question Number : 73 Question Id : 1511894810 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the part with an error in the given sentence.

Some languages   is as   widely spoken   as English.
A   B   C   D

Options :

1. ✘ D

2. ✘ C

3. ✔ B

4. ✘ A

Question Number : 74 Question Id : 1511894811 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The police said to the thief, "Hands up!"

Choose the appropriate reported sentence.

Options :

1. ✘ The police ordered the thief to hand his hands up.

2. ✔ The police ordered the thief to put his hands up.

3. ✘ The police ordered the thief to had hands up.

4. ✘ The police ordered the thief to stop running.

Question Number : 75 Question Id : 1511894812 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The clerk rarely finishes the assigned work, _____?

Choose the correct option.

Options :

1. ✘ didn't he

2. ✘ do he

3. ✘ doesn't he

4. ✔ does he

Question Number : 76 Question Id : 1511894813 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

If Sumit _____ won the prize money, he would _____ the money to the charity.

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

1. ✔ had; have donated

2. ✘ has; has donated

3. ✘ would have; donated

4. ✘ having; be donated

Question Number : 77 Question Id : 1511894814 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

_____ Meera sings well, she cannot sing well before a large audience.

Choose the appropriate option to complete the sentence.

Options :

1. ✘ Because

2. ✘ As

3. ✔ Though

4. ✘ If

Question Number : 78 Question Id : 1511894815 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

_____ ! I've spilled tea on my shirt.

Choose the correct option to complete the sentence.

Options :

1. ✘ Bravo

2. ✔ Oops

3. ✘ Wow

4. ✘ Hurrah

Question Number : 79 Question Id : 1511894816 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

My dear son, treat _____ and defeat equally.

Choose the suitable option to complete the sentence.

Options :

1. ✘ rout

2. ✘ debacle

3. ✘ loss

4. ✔ triumph

Question Number : 80 Question Id : 1511894817 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Isn't it prudent to invest such huge amount of money in the company?

The word "prudent" means

Options :

1. ✔ wise.

2. ✘ foolish.

3. ✘ prodigal.

4. ✘ reckless.

Question Number : 81 Question Id : 1511894818 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Next a spoonful of sugar _____ in the glass.

Choose the correct option to fill in the blank.

Options :

1. ✘ is putting

2. ✘ is putted

3. ✔ is put

4. ✘ is being putting

Question Number : 82 Question Id : 1511894819 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The sons should have helped their parents well before their tragic death.

The sentence means that

Options :

1. ✘ the sons have already helped their parents.

2. ✘ the sons are thinking about helping their parents now.

3. ✔ the sons did not help their parents when they were alive.

4. ✘ the sons are now proud to have helped their parents in the past.

Question Number : 83 Question Id : 1511894820 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the grammatically correct sentence.

Options :

1. ✘ The heroine is not only rich and also popular.
2. ✘ The ailing old man suffered with cancer.
3. ✘ I'm loving my country daily.
4. ✔ One of my friends is visiting me today.

Question Number : 84 Question Id : 1511894821 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“Dear brother,” is the salutation found in a/an _____.

Choose the correct option.

Options :

1. ✘ formal letter.
2. ✔ informal letter.
3. ✘ business letter.
4. ✘ official letter.

Question Number : 85 Question Id : 1511894822 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Macaulay's Minutes on Education (1835) strongly supported the promotion of

Options :

1. ✔ Western education.

2. ✘ Indian culture and arts.

3. ✘ traditional Indian learning.

4. ✘ Indian literature.

Question Number : 86 Question Id : 1511894823 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

According to the NCF 2005, in language teaching, multilingualism is considered as a

Options :

1. ✘ challenge.

2. ✔ resource.

3. ✘ obstacle.

4. ✘ shortcoming.

Question Number : 87 Question Id : 1511894824 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This is NOT a feature of Language Laboratory.

Options :

1. ✘ It enables individual learning at one's own pace.

2. ✔ It improves writing skills and reading comprehension

3. ✘ It facilitates teacher's monitoring and feedback.

4. ✘ It helps in correct pronunciation through audio models.

Question Number : 88 Question Id : 1511894825 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify the oldest method of language teaching that is well suited for teaching classical languages.

Options :

1. ✘ The Structural Method
2. ✘ Direct Method
3. ✔ Grammar Translation Method
4. ✘ Constructivist Method

Question Number : 89 Question Id : 1511894826 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A dictionary does NOT provide the following.

Options :

1. ✘ meanings of words
2. ✘ synonyms and antonyms
3. ✘ word usage and grammar
4. ✔ literature and teaching methods

Question Number : 90 Question Id : 1511894827 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Name the curriculum design in which learners revisit the same topics or concepts again and again, but at increasing levels of difficulty and depth.

Options :

1. ✘ Linear curriculum
2. ✘ Matrices curriculum

3. ✘ Modular curriculum

4. ✔ Spiral curriculum

Social Studies

Section Id :	151189159
Section Number :	4
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	60
Number of Questions to be attempted :	60
Section Marks :	60
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	151189246
Question Shuffling Allowed :	Yes
Is Section Default? :	No

Question Number : 91 Question Id : 1511894828 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

These soils mostly contain adequate proportion of potash, phosphoric acid and lime

या मातीत बहुतेकदा पोटॅश, फॉस्फोरिक असिड आणि लाइम (चुना) चे पुरेसे प्रमाण असते

Options :

Alluvial soils

1. ✔ गाळाची माती

Black soils

2. ✘ काळी माती

Red soils

3. ✘ लाल माती

Laterite soils

4. ✘ जांभी माती

Question Number : 92 Question Id : 1511894829 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The interval between two successive high tides and two successive low tides is

दोन सलग भरती आणि दो सलग ओहोटी यांच्यामधील कालावधी

Options :

6 hours and 15 minutes

6 तास आणि 15 मिनिटे

1. ✘

24 hours and 30 minutes

24 तास आणि 30 मिनिटे

2. ✘

6 hours and 30 minutes

6 तास आणि 30 मिनिटे

3. ✘

12 hours and 30 minutes

12 तास आणि 30 मिनिटे

4. ✔

Question Number : 93 Question Id : 1511894830 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

All planets in the solar system have one or more natural satellites, except

सूर्यमालेतील ह्या ग्रहांना सोडून, सर्व ग्रहांना एक किंवा अधिक नैसर्गिक उपग्रह असतात

Options :

Earth and Mars

पृथ्वी आणि मंगल

1. ✘

Mercury and Venus

बुध आणि शुक्र

2. ✔

Jupiter and Saturn

गुरु आणि शनि

3. ✘

Uranus and Neptune

युरेनस आणि नेपच्यून

4. ✘

Question Number : 94 Question Id : 1511894831 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The condition in which the amount of solar energy received by the Earth (insolation) is equal to the amount of energy radiated back into space is known as

ज्या स्थितीत पृथ्वीला मिळालेली सौर उर्जा (सूर्य प्रकाश) आणि अंतराळात परत उत्सर्जित केलेली उर्जा समान असते, त्या स्थितीला असे म्हणतात

Options :

Solar constant

1. ✘ ध्रुवीय स्थिरांक

Greenhouse effect

2. ✘ हरितगृह परिणाम

Atmospheric circulation

3. ✘ वातावरणीय अभिरण

Heat budget or heat balance of the Earth

4. ✔ पृथ्वीच्या उष्णतेचा ताळेबंद किंवा उष्णता संतुलन

Question Number : 95 Question Id : 1511894832 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The lithosphere is the rigid outermost layer of the Earth. It includes

शिलावरण हा पृथ्वीचा सर्वात बाहेरील कठीन थर आहे, त्यात खालील गोष्टींचा समावेश होतो

Options :

The upper and lower Mantle

1. ✘ वरचा आणि खालचा आवरण

The Crust and the Core

2. ✘ कवच आणि गाभा

The Crust and the Uppermost solid Mantle

3. ✔ भू कवच आणि सर्वात वरचा घन आवरण

The Mantle and the Core

4. ✘ आवरण आणि गाभा

Question Number : 96 Question Id : 1511894833 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Most of the regions in the Telangana Plateau are located between

तेलंगणा पठारावरील बहुतेक प्रदेश या मध्ये स्थित आहे

Options :

0-150 metres above Mean Sea Level

1. ✘ समुद्रसपाटी पासून 0-150 मीटर उंचीवर

150-300 metres above Mean Sea Level

2. ✘ समुद्रसपाटी पासून 150 - 300 मीटर उंचीवर

300-600 metres above Mean Sea Level

3. ✔ समुद्रसपाटी पासून 300-600 मीटर उंचीवर

600-1200 metres above Mean Sea Level

4. ✘ समुद्रसपाटी पासून 600-1200 मीटर उंचीवर

Question Number : 97 Question Id : 1511894834 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Cocos Plate is located between

कोकोस प्लेट यांच्यामध्ये स्थित आहे

Options :

Central America and Pacific Plate

1. ✓ मध्य अमेरिका आणि पॅसिफिक प्लेट

Mostly in the Saudi Arabian Landmass

2. ✘ मुख्यतः सौदी अरेबियाच्या भूभागात

South America and Pacific Plate

3. ✘ दक्षिण अमेरिका आणि पॅसिफिक प्लेट

Antarctica and the surrounding oceanic plate

4. ✘ अंटार्क्टिका आणि सभोवतालची सागरी प्लेट

Question Number : 98 Question Id : 1511894835 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The height of the Western Ghats

पश्चिम घाटाची उंची

Options :

progressively increases from north to south

1. ✓ उत्तरेकडून दक्षिणेकडे क्रमशः वाढते

remains constant throughout its course

2. ✘ त्याच्या संपूर्ण कालावधीत स्थिर राहते

Progressively decreases from north to south

3. ✘ उत्तरेकडून दक्षिणेकडे क्रमशः घटते

Increases up to Konkan Coast and then decreases

4. ✘ कोकण किनारपट्टी पर्यंत वाढते आणि त्यानंतर घटते

Question Number : 99 Question Id : 1511894836 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This is responsible for deflecting winds towards right in the northern hemisphere and towards left in the southern hemisphere

या मुळेच उत्तर गोलार्धात वारे उजवीकडे आणि दक्षिण गोलार्धात डावीकडे वळतात

Options :

Gravitational force

1. ✘ गुरुत्वकर्षण बल

Coriolis force

2. ✔ कोरिओलिस बल

Centrifugal force

3. ✘ अपकेंद्री बल

Frictional force

4. ✘ घर्षण बल

Question Number : 100 Question Id : 1511894837 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The place that receives the highest average annual rainfall in the world is

जगात सर्वाधिक सरासरी वार्षिक पर्जन्यमान असलेले ठिकाण हे आहे

Options :

Western Part of the Western Ghats

1. ✘ पश्चिम घाटाचा पश्चिम भाग

Andaman and Nicobar Islands

2. ✘ अंदमान आणि निकोबार बेटे

Mawsynram in the southern ranges of the Khasi Hills

3. ✔ खासी टेकड्यांच्या दक्षिणी पर्वतरांगामधील मॉसिनराम

Ladakh Region

लडाख प्रदेश

4. ✘

Question Number : 101 Question Id : 1511894838 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The part of the Northern Plains where rivers deposit pebbles in a narrow belt (about 8–16 km wide) parallel to the Siwalik Hills is known as

उत्तर मैदानी प्रदेशाचा तो भाग, जिथे नद्या शिवालिक पर्वतरांगा समांतर अशा एका अरुंद पट्ट्यात (सुमारे 8-16 कि.मी. रुंद) गोटे जमा करतात तो कोणत्या नावाने ओळखला जातो ?

Options :

Terai

तराई

1. ✘

Bhangar

भांगर

2. ✘

Bhabar

भाबर

3. ✔

Khadar

खादर

4. ✘

Question Number : 102 Question Id : 1511894839 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One among the following is **NOT** the major Iron-ore belts of India

खालीलपैकी एक भारतातील प्रमुख लोहखनिज पट्ट्यांपैकी नाही

Options :

Odisha–Jharkhand Belt

ओडिशा – झारखंड पट्टा

1. ✘

Durg-Bastar-Chandrapur Belt

दुर्ग - बस्तर - चंद्रपूर पट्टा

2. ✘

The Maharashtra-Madhya Pradesh belt

महाराष्ट्र - मध्यप्रदेश पट्टा

3. ✔

Bellari- Chitradurga- Chikkamagaluru

बेल्लारी - चित्रदुर्ग - चिक्कमगलुरु

4. ✘

Question Number : 103 Question Id : 1511894840 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following is **NOT** the purpose of Forest Rights Act, 2006

खालीलपैकी एक वन हक्क कायदा 2006 चा उद्देश्य नाही

Options :

recognising the rights of forest-dwelling communities over land and resources

जमीन / भूमी आणि संसाधनावर वनवासी समुदायांच्या हक्कांना मान्यता देणे

1. ✘

ensuring livelihood and cultural security of forest dwellers

वनवासींची उपजीविका आणि सांस्कृतिक सुरक्षा सुनिश्चित करणे

2. ✘

involving local communities in sustainable forest management

शाश्वत वन व्यवस्थापनामध्ये स्थानिक समुदायांना सहभागी करून घेणे

3. ✘

granting ownership rights to private companies to undertake commercial activities

खाजगी कंपन्यांना व्यवसायिक कार्येसाठी मालकी हक्क प्रदान करणे

4. ✔

Question Number : 104 Question Id : 1511894841 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Every year, the Government declares the Minimum Support Price (MSP) before the sowing season to provide

दरवर्षी, सरकार पेरणीच्या हंगामा अगोदर किमान आधारभूत किंमत (एम एस पी) जाहीर करते, जेणेकरून

Options :

Incentives to farmers for raising the production of crops

पिकांचे उत्पादन वाढवण्यासाठी शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन

1. ✓

Guaranteed amount to the crops in case of crop failure

पीक नुकसानीच्या बाबतीत पिकांना हमी दिलेली रक्कम

2. ✘

Minimum Price to certain production of the crop in case of crop failure

पीक नुकसानीच्या बाबतीत पिकाच्या विशिष्ट उत्पादनासाठी किमान किंमत

3. ✘

Assurance to farmers that their crops will be purchased at a fixed minimum price

शेतकऱ्यांना त्यांचे पीक निश्चित दराने खरेदी केले जाईल याची हमी

4. ✘

Question Number : 105 Question Id : 1511894842 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A single indirect tax, which is levied on manufacture, sale and consumption of goods and services at a uniform rate in the entire country, is known as

एकच अप्रत्यक्ष कर, जो संपूर्ण देशात वस्तु आणि सेवांच्या उत्पादन, विक्री आणि वापरावर एक समान दराने आकारला जाते, त्याला हे म्हणतात

Options :

Excise Duty

उत्पादन शुल्क

1. ✘

Corporation Tax

कॉर्पोरेशन कर

2. ✘

Customs Duty

सीमा शुल्क

3. ✘

Goods and Service Tax

वस्तु आणि सेवा कर

4. ✔

Question Number : 106 Question Id : 1511894843 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The banks are required to keep certain proportion of their deposits with the central bank in the form of cash reserves. It is known as

बँकांना त्यांच्या ठेवींचा एक विशिष्ट हिस्सा मध्यवर्ती बँकेकडे रोख राखीव निधीच्या स्वरूपात ठेवणे आवश्यक आहे. याला असे म्हणतात

Options :

Cash Reserve Ratio

रोख राखीव प्रमाण

1. ✔

Statutory Liquidity Ratio (SLR)

वैधानिक तरलता प्रमाण (एस एल आर)

2. ✘

Reverse Repo Rate

रिव्हर्स रापो दर

3. ✘

Repo Rate

रॅपो दर

4. ✘

Question Number : 107 Question Id : 1511894844 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The rate of interest in this account depends on the amount deposited and the period for which it is deposited

या खात्यातील व्याजदर हा जमा केलेल्या रकमेवर आणि ती रक्कम जमा केलेल्या कालावधीवर अवलंबून असतो

Options :

Savings Account

बचत खाते

1. ✘

Fixed Deposit Account

मुदत ठेव खाते

2. ✔

Small Savings Account

छोटे बचत खाते

3. ✘

Current Account

चालू खाते

4. ✘

Question Number : 108 Question Id : 1511894845 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Regional Rural Banks (RRBs) were established under the Regional Rural Banks Act, 1976 with the main objective of providing

प्रादेशिक ग्रामीण बँका (आर आर बी) यांची स्थापना प्रादेशिक ग्रामीण बँका अधिनियम 1976 अन्वये, ही सेवा प्रदान करण्याच्या मुख्य उद्देशाने करण्यात आली.

Options :

Credit to the weaker sections of the rural areas

ग्रामीण भागातील दुर्बळ घटकांना कर्जपुरवठा

1. ✔

Credit to the rural Students

2. ✘ ग्रामीण विद्यार्थ्यांना कर्ज

Credit to the entrepreneurs to establish large scale Industries in rural areas

3. ✘ ग्रामीण भागात मोठे उद्योग उभारण्यासाठी उद्योजकांना पत पुरवठा / कर्ज

Credit to the big entrepreneurs to provide employment

रोजगार उपलब्ध करुन देण्यासाठी मोठ्या उद्योजकांना कर्ज देणे

4. ✘

Question Number : 109 Question Id : 1511894846 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The movement that was launched in Uttarakhand in 1973 to protect forests or avoid deforestation is

1973 मध्ये उत्तराखंड मध्ये जंगलाच्या संरक्षणासाठी किंवा जंगलतोड रोखण्यासाठी सुरु करण्यात आलेली चळवळ

Options :

Appiko Movement

ऑपिको चळवळ

1. ✘

Chipko Movement

चिपको चळवळ

2. ✔

Narmada Bachao Andolan

नर्मदा बचाव आंदोलन

3. ✘

Silent Valley Movement

निशब्द दरी चळवळ

4. ✘

Question Number : 110 Question Id : 1511894847 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

All funds that are earned through illegal activity or otherwise illegal income that is not recorded for tax purposes is known as

बेकायदेशीर कृत्यांतून किंवा इतर बेकायदेशीर उत्पनातून मिळवलेला सर्व निधी, जो कराच्या उद्देशासाठी नोंदवलेला नाही, तो या नावाने ओळखला जातो

Options :

Counterfeit Money

1. ✘ खोढ्या नोटा

Black Money

2. ✔ काळा पैसा

Fiat Money

3. ✘ फियाट मनी

Fiduciary Money

4. ✘ फिड्युशियरी मनी

Question Number : 111 Question Id : 1511894848 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The United Nations intended to achieve Seventeen (17) Sustainable Development Goals
by the year

संयुक्त राष्ट्रांनी या वर्षापर्यंत सतरा (17) शाश्वत विकास उद्यिष्टे साध्य करण्याचा मानस ठेवला आहे

Options :

1. ✘ 2040

2. ✘ 2027

3. ✘ 2035

4. ✔ 2030

Question Number : 112 Question Id : 1511894849 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes
Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Globalization under the New Industrial Policy, 1991 was introduced mainly to replace
नवीन औद्योगिक धोरण 1991 अंतर्गत जागतिकीकरण मुख्यत्वेकरून हे बदलण्यासाठी सुरु करण्यात आले

Options :

Licencing for industries and trade

उद्योग आणि व्यापारासाठी परवाना

1. ✘

Quotas for the Industrialists

उद्योगपतींसाठी आरक्षण

2. ✘

Permits for exports and imports

निर्यात आणि आयातीसाठी परवानग्या

3. ✔

Subsidies provided by the government

शासनाकडून देण्यात येणारे अनुदान

4. ✘

Question Number : 113 Question Id : 1511894850 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Rajesh and Ravi started a company and doing business in Hyderabad and are earning a monthly profit of ₹ 25 lakhs. Based on profits, the company has to pay this type of tax

राजेश आणि रवी यांनी हैदराबादमध्ये एक कंपनी सुरु केली असून ते व्यवसाय करत आहेत आणि दरमहा 25 लाख रुपयांचा नफा कमावत आहेत. नफ्याच्या आधारावर कंपनीला या प्रकारचा कर भरावा लागतो

Options :

Personal Income Tax

वैयक्तिक आयकर

1. ✘

Corporate Tax

कॉर्पोरेट कर

2. ✔

Entertainment Tax

मनोरंजन कर

3. ✘

Goods and Service Tax

वस्तु आणि सेवा कर

4. ✘

Question Number : 114 Question Id : 1511894851 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

“A situation wherein the number of workers engaged in a job is much more than actually required to accomplish”. This type of unemployment is known as

अशी परिस्थिती ज्यात एखादे काम पूर्ण करण्यासाठी आवश्यकते पेक्षा जास्त कामगार कामावर असतात या प्रकारच्या बेरोजगारीला असे म्हणतात

Options :

Disguised Unemployment

1. ✓ छुपी / प्रच्छन्न बेरोजगारी

Under Employment

2. ✘ अर्ध / न्यून रोजगार

Structural Unemployment

3. ✘ संरचनात्मक बेरोजगारी

Seasonal Unemployment

4. ✘ हंगामी बेरोजगारी

Question Number : 115 Question Id : 1511894852 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, identify the Final Good

खालीलपैकी अंतिम वस्तु ओळखा

Options :

A car purchased by a company for business purpose

1. ✘ कंपनीने व्यवसायाच्या उद्देशाने खरेदी केलेली गाडी

Stationary purchased by a publishing house

2. ✘ प्रकाशन संस्थेने खरेदी केलेले स्टेशनरी साहित्य

Vegetables purchased by a hotel

हॉटेलने खरेदी केलेल्या भाज्या

3. ✘

A car purchased by a household for the use of his family

एखाद्या कुटुंबाने आपल्या कुटुंबाच्या वापरसाठी खरेदी केलेली गाडी

4. ✔

Question Number : 116 Question Id : 1511894853 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, identify the tax revenue receipts of the Government

खालीलपैकी सरकाराच्या कर महसुलाच्या प्राप्ती ओळखा

Options :

Tax levied on services provided by the people

लोकांनी पुरवलेल्या सेवाकर आकारलेला कर

1. ✔

receipts in the form of interests

व्याजाच्या स्वरुपातील प्राप्ती

2. ✘

Revenue from services provided by the Government

शासनाकडून पुरविल्या जाणा-या सेवांमधून मिळणारा महसूल

3. ✘

Dividends and profits

लाभांश आणि नफा

4. ✘

Question Number : 117 Question Id : 1511894854 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In 1860 CE, a large number of armed volunteers known as the Red Shirts entered southern Italy and the Kingdom of the two Sicily's, where they, with the support of local peasants, overthrew the ruling authorities under the leadership of

इ.स. 1860 मध्ये रेड शर्ट म्हणून ओळखल्या जाणा-या मोठ्या संख्येने सशस्त्र स्वयंसेवकांनी स्थानिक शेतक-यांच्या मदतीने, दक्षिण इटली आणि टू सिसिली च्या राज्यात, यांच्या नेतृत्वा खालील सत्ताधारी अधिकाऱ्यांना उलथवून टाकले

Options :

Camillo Benso, Count of Cavour

कॅमिलो बेन्सो, काउंट ऑफ कॅव्होर

1. ✘

Giuseppe Garibaldi

ज्युसेफ गॅरिबालडी

2. ✔

Napoleon Bonaparte

नेपोलियन बोनापार्ट

3. ✘

Victor Emmanuel II

व्हिक्टर इमॅन्युएल दुसरा

4. ✘

Question Number : 118 Question Id : 1511894855 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In the context of French history, the year 1815 is associated with

फ्रेंच इतिहासाच्या संदर्भात, 1815 हे वर्ष याशी संबंधित आहे

Options :

The beginning of the French Revolution

फ्रेंच क्रांतीची सुरुवात

1. ✘

The rise of Napoleon Bonaparte as Emperor of France

फ्रान्सचा सम्राट म्हणून नेपोलियन बोनापार्टचा उदय

2. ✘

The defeat of Napoleon Bonaparte at the Battle of Waterloo

वॉटरलुच्या लढाईत नेपोलियन बोनापार्टचा पराभव

3. ✔

The establishment of the Reign of Terror

दहशतीच्या राजवाटीची स्थापना

4. ✘

Question Number : 119 Question Id : 1511894856 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A Russian artist who advised Rukmini Devi Arundale to learn Indian classical dance instead of Ballet

एका रशियन कलाकाराने रुक्मिणी देवी अरुंदले यांना बॅले ऐवजी भारतीय शास्त्रीय नृत्य शिकण्याचा सल्ला दिला.

Options :

Anna Pavlova

1. ✓ अना पावलोवा

Rudolf Nureyev

2. ✘ रुडॉल्फ नुरेयेव

Mikhail Baryshnikov

3. ✘ मिखाईल बॉरिशिकोव्ह

Galina Ulanova

4. ✘ गालीना उलानोव्हा

Question Number : 120 Question Id : 1511894857 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Universal Declaration of Human Rights (UDHR) adopted by the United Nations contains 30 articles that define

संयुक्त राष्ट्रांनी स्वीकारलेल्या मानवाधिकारांच्या सार्वभौम घोषणे मध्ये (यू डी एच आर) 30 कलमे याची व्याख्या करतात

Options :

The duties of governments toward international trade

1. ✘ आंतरराष्ट्रीय व्यापाराप्रती सरकारांची कर्तव्ये

The military obligations of member nations

2. ✘ सदस्य राष्ट्रांची लष्करी कर्तव्ये

The fundamental rights and freedoms of all humans

सर्व मानवांचे मूलभूत हक्क आणि स्वातंत्र्य

3. ✓

The economic policies of developed countries

विकसित देशांची आर्थिक धोरणे

4. ✘

Question Number : 121 Question Id : 1511894858 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, this country is considered as a semi-colony and not a full pledged colony of any particular country

खालीलपैकी हा देश कोणत्याही विशिष्ट देशाची पूर्ण वसाहत नसून एक अर्ध- वसाहत मानला जातो

Options :

Sri Lanka

1. ✘ श्रीलंका

Myanmar

2. ✘ म्यानमार

Singapore

3. ✘ सिंगापूर

China

4. ✓ चिन

Question Number : 122 Question Id : 1511894859 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

From the following, identify the territories that were colonised by France during the Scramble for Africa

खालीलपैकी आफ्रिकेच्या विभागणीच्या काळात फ्रान्सने वसाहत केलेल्या प्रदेशांना ओळखा

Options :

Libya, Egypt, Congo

लिबिया, इजिप्त, काँगो

1. ✘

Ethiopia, South Africa and Sudan

इथियोपिया, दक्षिण आफ्रिका आणि सुदान

2. ✘

Zambia, Zimbabwe and Libya

झांबीया, झिम्बाब्वे आणि लिबिया

3. ✘

Chad, Niger, Algeria and Tunisia

चाड, नायजर, अल्जेरिया आणि ट्युनिशिया

4. ✔

Question Number : 123 Question Id : 1511894860 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In the world war I, the countries which participated on behalf of Austria were known as

प्रथम विश्वयुद्धामध्ये ऑस्ट्रिया कडून ज्या देशांनी भाग घेतला, ते असे ओळखले जातात

Options :

Allied Powers

मित्र राष्ट्रे

1. ✘

Axis Powers

अक्ष राष्ट्रे

2. ✘

Central Powers

मध्यवर्ती राष्ट्रे

3. ✔

Tripple Entente Powers

तिहेरी एंटेंट राष्ट्रे

4. ✘

Question Number : 124 Question Id : 1511894861 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

As per Sun-Yat-Sen's three Principles, 'nationalism' refers to

सन - यत - सेन यांच्या तीन तत्वांनुसार, 'राष्ट्रवाद' म्हणजे ..

Options :

Overthrowing the Manchu Dynasty which was seen as a foreign dynasty as well as other western imperialists

मांचू राजवंशाला उलथवून टाकणे, ज्याला इतर पाश्चात्य साम्राज्यवादी परकीय राजवंश मानत होते

1. ✓

Promotion of military strength to dominate neighbouring nations

शेजारी राष्ट्रांवर वर्चस्व गाजवण्यासाठी लष्करी सामर्थ्य वाढवणे

2. ✘

Establishing a global Chinese empire

जागतिक चीनी साम्राज्याची स्थापना करणे

3. ✘

Encouraging individual rights above national unity

राष्ट्रीय एकतेपेक्षा वैयक्तिक अधिकारांना प्रोत्साहन देणे

4. ✘

Question Number : 125 Question Id : 1511894862 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The Northern Nigeria and South-eastern part of Nigeria respectively are dominated by these tribal people

उत्तर नायजेरिया आणि नायजेरियाच्या आग्नेय भागावर अनुक्रमे या आदिवासी लोकांचे वर्चस्व आहे

Options :

Hausa-Fulani and Igbo

1. ✓ हौसा - फुलानी आणि इग्बो

Igbo and Yoruba

इग्बो आणि योरुबा

2. ✘

Yoruba and Hausa-Fulani

3. ✘ योरुबा आणि हौसा - फुलानी

Hausa-Fulani and Dagomba

हौसा- फुलानी आणि डारगौबा

4. ✘

Question Number : 126 Question Id : 1511894863 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In 1803 CE, Raja Ram Mohan Roy published a Persian treatise called

इ.स. 1803 मध्ये, राजा राम मोहन रॉय यांनी एक फारसी ग्रंथ प्रकाशित केला ज्याला ----- म्हणतात

Options :

A Translation of an Abridgment of the Vedanta

वेदांताच्या संक्षिप्त रुपाचे भाषांतर

1. ✘

A Gift to the Monotheists

एकेश्वरवाद्यांना एक भेट

2. ✔

The Guide to Peace and Happiness

शांती आणि आनंदाचा मार्ग

3. ✘

A Defence of Hindu Theism

हिंदू ईश्वरवादाचे समर्थन

4. ✘

Question Number : 127 Question Id : 1511894864 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display
Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In 1897, Swamy Vivekananda founded Rama Krishna Mission in memory of his spiritual

Guru Ramakrishna Paramahansa at

1897 मध्ये स्वामी विवेकानंदानी त्यांचे आध्यात्मिक गुरु रामकृष्ण परमहंस यांच्या स्मरणार्थ रामकृष्ण मठाची येथे स्थापना केली

Options :

Belur, West Bengal

1. ✓ बेलूर, पश्चिम बंगाल

Puducherry

2. ✘ पुदुचेरी

Kanyakumari

3. ✘ कन्याकुमारी

Hyderabad

4. ✘ हैदराबाद

Question Number : 128 Question Id : 1511894865 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

One of the following was **NOT** associated with Gandhian Era

खालीलपैकी एकाचा संबंध गांधी युगाशी नव्हता

Options :

Non-Cooperation Movement

1. ✘ असहकार चळवळ

Swadeshi Movement

2. ✓ स्वदेशी चळवळ

Civil Disobedience Movement

3. ✘ सविनय कायदेभंग चळवळ

Quit India Movement

4. ✘ भारत छोडो आंदोलन

Question Number : 129 Question Id : 1511894866 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following Harappan sites, this site was almost exclusively devoted to craft production, including bead-making, shell-cutting, metal working and seal-making
खालील हडप्पाकालीन स्थळांपैकी, हे स्थळ जवळ-जवळ पूर्णपणे हस्तकला उत्पादनासाठी समर्पित होते, ज्यामध्ये मणी बनवणे, शिंपले कोरणे, धातूकाम आणि शिक्के बनवणे यांचा समावेश होता

Options :

Kalibangan

1. ✘ कलीबंगन

Ropar

2. ✘ रुपर

Chanhudaro

3. ✔ चांहूदारो

Dholavira

4. ✘ धोलाविरा

Question Number : 130 Question Id : 1511894867 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Most members of the Constituent Assembly were primarily chosen by
राज्यघटना समिती / संविधान सभेचे बहुतेक सदस्य प्रामुख्याने यांच्याद्वारे निवडले जात असतात

Options :

Individuals appointed by the Viceroy of India

1. ✘ भारताच्या व्हाईसरॉयन नियुक्त केलेल्या व्यक्ति

Representatives selected by the princely rulers of northern India

2. ✘ उत्तर भारतातील संस्थानिकांनी निवडलेले प्रतिनिधि

Educated Indians from British-administered provinces

3. ✘ ब्रिटीश - प्रशासित प्रांतांमधील सुशिक्षित भारतीय

Members elected to the Provincial Legislatures during British rule

ब्रिटीश काळात प्रांतीय विधानमंडळांवर निवडून आलेले सदस्य

4. ✓

Question Number : 131 Question Id : 1511894868 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Which of the following freedom is **NOT** included under 'Liberty' in the Preamble

खालीलपैकी कोणते स्वातंत्र्य प्रस्तावनेतील स्वातंत्र्य या संकल्पनेत समाविष्ट नाही

Options :

Freedom of thought and expression

विचार आणि अभिव्यक्ति स्वातंत्र्य

1. ✘

Freedom of belief

श्रद्धेचे स्वातंत्र्य

2. ✘

Freedom of faith and worship

श्रद्धा आणि उपासनेचे स्वातंत्र्य

3. ✘

Freedom to choose any profession

कोणताही व्यवसाय निवडण्याचे स्वातंत्र्य

4. ✓

Question Number : 132 Question Id : 1511894869 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

In India, the powers to make laws are distributed between the centre and the states. This makes India

भारतात कायदे बनवण्याचे अधिकार केन्द्र आणि राज्या मध्ये विभागलेले आहेत. यामुळे भारत ..... बनतो

Options :

Unitary country

एकात्मक देश

1. ✘

Federal country

संघराज्य

2. ✓

Monarchical country

राजेशाही देश

3. ✘

Communist country

कम्युनिस्ट देश

4. ✘

Question Number : 133 Question Id : 1511894870 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The broader purpose of the Keshavananda Bharathi Judgement, 1973 was

केशवानंद भारती निकाल 1973 चा व्यापक उद्देश

Options :

To make Directive Principles of State Policy non-amendable

राज्य धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे अपरिवर्तनीय बनवणे

1. ✘

2. ✘

To give the Parliament full control over the Judiciary and other constitutional bodies

न्यायपालिका आणि इतर घटनात्मक संस्थांवर संसदेला संपूर्ण नियंत्रण देणे

To protect essential Constitutional Values from arbitrary amendments

अत्यावश्यक घटनात्मक मूल्यांचे मनमानी दुरुस्त्यां पासून संरक्षण करणे

3. ✓

To take away the amending power of the Constitution from Parliament

संसदेकडून संविधानाचा दुरुस्ती अधिकार काढून घेणे

4. ✘

Question Number : 134 Question Id : 1511894871 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The primary objective of Jawaharlal Nehru's agricultural reforms for transforming the rural sector was

ग्रामीण क्षेत्रात परिवर्तन घडवून आणण्यासाठी जवाहरलाल नेहरूंच्या कृषी सुधारणांचा प्राथमिक उद्देश्य हा होता

Options :

To ensure that the land is held by the actual cultivators

जमीन प्रत्यक्ष शेतक-यांच्याच ताब्यात राहिल याची खात्री करणे

1. ✓

To promote commercial farming to boost agricultural production

कृषी उत्पादनाला चालना देण्यासाठी व्यावसायिक शेतीला प्रोत्साहन देणे

2. ✘

To eliminate the need for agricultural cooperatives

कृषी सहकारी संस्थांची गरज काढून टाकणे

3. ✘

To focus on usage of technology to make farming easier

शेती सुलभ करण्यासाठी तंत्रज्ञानाच्या वापरावर लक्ष केंद्रित करणे

4. ✘

Question Number : 135 Question Id : 1511894872 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

JP Movement was prominent in these two states of India

भारतातील या दोन राज्यांमध्ये जे.पी. चळवळ प्रमुख होती

Options :

Bihar and Gujarat

बिहारा आणि गुजरात

1. ✓

Uttar Pradesh and Punjab

उत्तर प्रदेश आणि पंजाब

2. ✘

West Bengal and Andhra Pradesh

पश्चिम बंगाल आणि आन्ध्र प्रदेश

3. ✘

Rajasthan and Assam

राजस्थान आणि आसाम

4. ✖

Question Number : 136 Question Id : 1511894873 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The moral force behind the anti-Emergency movement and leader of the Total Revolution and who called for the restoration of democracy and civil liberties was

आणीबाणी विरोधी चळवळी मागी नैतिक शक्ति आणि संपूर्ण क्रांतीचे नेते आणि लोकशाही व नागरी स्वातंत्र्याच्या पुनर्संस्थापनेची मागणी करणारे नेते हे होते

Options :

Morarji Desai

मोरारजी देसाई

1. ✖

George Fernandez

जॉर्ज फर्नांडिस

2. ✖

Jaya Prakash Narayanan

जयप्रकाश नारायण

3. ✔

Acharya JB Kripalani

आचार्य जे.बी. कृपलानी

4. ✖

Question Number : 137 Question Id : 1511894874 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The main issue of the Assam Agitation in the late 1970s and early 1980s was

1970 च्या दशकाच्या उत्तरार्धात आणि 1980च्या दशकाच्या सुरुवातीला आसाम आंदोलनाचा मुख्य मुद्दा

Options :

Demand for separate statehood

स्वतंत्र राज्याची मागणी

1. ✖

The identification and expulsion of illegal immigrants from Assam
ब्रेकायदेशीर स्थलांतरितांची ओळख पटवून त्यांना आसाम बाहेर काढणे / हद्दपार करणे

2. ✓

Opposition to industrial development

औद्योगिक विकासाला विरोध

3. ✘

Protest against language policy

भाषा धोरणा विरुद्ध निषेध

4. ✘

Question Number : 138 Question Id : 1511894875 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Under the 73rd and 74th Constitutional Amendments, the functions and powers of local self-government institutions are determined by

73 व्या आणि 74 व्या घटनादुरुस्तीनुसार, स्वशासकीय संस्थांची कार्ये आणि अधिकार या द्वारे निर्धारित केली जातात

Options :

Central Government

1. ✘ केन्द्र सरकार

State Government

राज्य सरकार

2. ✓

District Collector

जिल्हाधिकारी

3. ✘

The State Election Commissioner

राज्य निवडणूक आयुक्त

4. ✘

Question Number : 139 Question Id : 1511894876 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, which methods are specifically useful for teaching current events in Social Studies at School Level.

खालीलपैकी, कोणत्या पद्धती शालेय स्तरावर सामाजिक शास्त्र विषयात चालू घडामोडी शिकवण्यासाठी विशेषतः उपयुक्त आहेत ?

- A) Laboratory method
प्रयोगशाला पद्धत
- B) Topical method
विषयाधारित पद्धत
- C) Telling method
सांगण्याची पद्धत
- D) Socialised Recitation method
सामाजिक पठण पद्धत

Options :

A, C, D only

1. ✘ फक्त A, C, D

A, B, C, D

2. ✔

B, C, D only

3. ✘ फक्त B, C, D

A, B, D only

4. ✘ फक्त A, B, D

Question Number : 140 Question Id : 1511894877 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, which tests are more helpful to the teacher to evaluate the students performance without any subjectivity.

खालीलपैकी, कोणत्या चाचण्या शिक्षकांना कोणत्याही व्यक्तिनिष्ठतेशिवाय विद्यार्थ्यांच्या कामगिरीचे मूल्यांकन करण्यासाठी अधिक उपयुक्त आहेत?

Options :

Essay-type test

निबंध – प्रकारची चाचणी

1. ✘

Oral tests

तोंडी चाचण्या

2. ✘

Objective-type tests

वस्तुनिष्ठ प्रकारच्या चाचण्या

3. ✔

Small-Answer type tests

लघु-उत्तर प्रकारच्या चाचण्या

4. ✘

Question Number : 141 Question Id : 1511894878 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Match the following List-A with List-B regarding the most relevant examples of resources useful for teaching Social Studies at School Level.

शालेय स्तरावर सामाजिक शास्त्र शिकवण्यासाठी उपयुक्त असलेल्या सर्वात समर्पक उदाहरणांच्या स्रोतांनुसार, खालील सूची – अ आणि सूची – ब यांची जुळणी करा.

List-A (Resources)

List-B (Examples)

यादी – अ (संसाधने)

यादी – ब (उदाहरणे)

A) Library resources

I) Digital archives, Inscriptions

ग्रंथालय संसाधने

संगणीकृत अभिलेखागार, शिलालेख

B) Geography resources

II) Bill of rights, Constitution

भूगोल संसाधने

preamble

हक्कांचे विधेयक, संविधानाची प्रस्तावना

C) Civics resources

III) Periodicals, News papers

नागरीक संसाधने

नियतकालिके, वृत्तपत्रे

D) History resources

IV) Specimens of rocks, seeds

इतिहास संसाधने

खडकांचे नमुने, बियाणे

Choose the correct one

योग्य पर्याय निवडा

Options :

1. ✘ A-I, B-IV, C-II, D-III

2. ✘ A-IV, B-III, C-II, D-I

3. ✘ A-I, B-III, C-IV, D-II

4. ✔ A-III, B-IV, C-II, D-I

Question Number : 142 Question Id : 1511894879 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

A class – 9 student is able to take proper decision by weighing the pros and cons, or goodness and badness of a particular deed. It is mainly reflecting the following values among him.

इयत्ता नववीचा विद्यार्थी एकाद्या कृतीच्या गुण- दोषाचे किंवा चांगलेपणा आणि वाईटपाणाचे मूल्यांकन करून योग्य निर्णय घेऊ शकतो. हे प्रामुख्याने त्याच्यातील खालील मूल्यांचे प्रतिबिंब आहे.

Options :

1. ✔ Moral value
नैतिक मूल्य

2. ✘ Cultural value
सांस्कृतिक मूल्य

3. ✘ Political value
राजकीय मूल्य

4. ✘ Disciplinary value
अनुशासनात्मक मूल्य

Question Number : 143 Question Id : 1511894880 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Due to the result/effect of the following efforts/writings, the Social Scientist

Amarthya Sen got Noble prize in Economics

खालील प्रयत्नांच्या / लेखनाच्या परिणामामुळे, समाजशास्त्रज्ञ अमर्त्य सेन यांना अर्थशास्त्रातील नोबेल पारितोषिक मिळाले

A) Collective choice and Social welfare

सामूहिक निवड आणि समाज कल्याण

B) Das Capital

दास कॅपिटल

C) Welfare of Economics

आर्थिक कल्याण

D) Spirit of Capitalism

भांडवलशाहीचा खरा हेतु

Choose the correct one

योग्य पर्याय निवडा

Options :

A,B,C,D

1. ✘

B,C,D only

फक्त B,C,D

2. ✘

A,C,D only

फक्त A,C,D

3. ✘

A, C only

फक्त A, C

4. ✔

Question Number : 144 Question Id : 1511894881 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Identify from the following, which one **NOT** relates to the purpose of the teaching of Social Studies in the school.

खालीलपैकी कोणता घटक शाळेतील समाजशास्त्र शिकवण्याच्या उद्देशाशी संबंधित **नाही**, ते ओळखा

Options :

Development of responsible citizenship

जबाबदार नागरिकत्वाचा विकास

1. ✘

Intellectual and Mental development

बौद्धिक आणि मानसिक विकास

2. ✘

Development of detrimental traits

हानिकारक गुणांचा विकास

3. ✔

Uphold democracy

लोकशाही टिकवून ठेवणे

4. ✘

Question Number : 145 Question Id : 1511894882 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Reading time-line charts perfectly/clearly collecting accurate information, preparing and presenting the reports effectively about the climate changes are the specifications of this teaching learning objective

अचूक माहिती संकलित करून, कालरेषा तक्तेंत अचूकपणे / स्पष्टपणे वाचणे, हवामानाबद्दल अहवाल प्रभावीपणे तयार करणे आणि सादर करणे, या अध्यापन – अध्ययन उद्दिष्टाची वैशिष्ट्ये

Options :

Understanding

समजून घेणे / आकलन

1. ✘

Skills

कौशल्ये

2. ✔

Attitudes

वृत्ती

3. ✘

Knowledge

4. ✘ ज्ञान

Question Number : 146 Question Id : 1511894883 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

The present Social Studies text books in Telangana state are developed, based on the following philosophical concepts

तेलंगणा राज्यातील सध्याची सामाजिक शास्त्राची पाठ्यपुस्तके खालील तात्विक संकल्पनांवर विकसित केली आहेत

- A) Integrated approach
एकात्मिक दृष्टिकोन
- B) Scope for self evaluation
स्वमूल्यांकनाला वाव
- C) Scope for rote learning
घोकमपट्टीला वाव
- D) Scope for student's questioning
विद्यार्थ्यांना प्रश्न विचारण्याच वाव
- E) Continuous Comprehensive Evaluation (CCE)
सातत्यपूर्ण सर्वसमावेशक मूल्यांकन

Choose the correct one

योग्य उत्तर निवडा

Options :

1. ✘ A,B,C,D,E

2. ✔ A,B,D,E only
फक्त A,B,D,E

3. ✘ B,D,E only
फक्त B,D,E

4. ✘ A, D,E only
फक्त A, D,E

Question Number : 147 Question Id : 1511894884 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

This curricular approach is more applicable to develop the syllabus/content about Indian-History and Freedom Movements to school students.

शालेय विद्यार्थ्यांसाठी भारतीय इतिहास आणि स्वातंत्र्य चळवळींबद्दलचा अभ्यासक्रम / सामग्री विकसित करण्यासाठी हा अभ्यासक्रमाचा दृष्टिकोन अधिक लागू आहे

Options :

1. ✓ Chronological approach
कालानुक्रमिक दृष्टिकोन

2. ✗ Topical approach
विषयवस्तु दृष्टिकोन

3. ✗ Unit approach
घटक दृष्टिकोन

4. ✗ Correlational approach
सहसंबंधात्मक दृष्टिकोन

Question Number : 148 Question Id : 1511894885 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display

Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, which sequence of the steps do you suggest to a student for understanding and solving the problems of their own life

विद्यार्थ्यांला त्यांच्या स्वतःच्या जीवनातील समस्या समजून घेण्यासाठी आणि सोडवण्यासाठी, खालीलपैकी कोणत्या टप्प्यांचा क्रम तुम्ही सुचवाल?

Options :

Defining problem → Collecting data → Analysis of data → Conclusion

समस्या निश्चित करणे → माहिती गोळा करणे → माहितीचे विश्लेषण करणे → निष्कर्ष काढणे

1. ✓

Understanding problem → Conclusion → Collecting data → Analysis of data
समस्या समजून घेणे → निष्कर्ष काढणे → माहिती संकलन → माहितीचे विश्लेषण

2. ✖

Understanding problem → Collecting data → Conclusion → Analysis of data
समस्या समजून घेणे → माहिती गोळा करणे → निष्कर्ष काढणे → माहितीचे विश्लेषण

3. ✖

Understanding problem → Conclusion → Analysis of data → Collecting data
समस्या समजून घेणे → निष्कर्ष काढणे → माहितीचे विश्लेषण → माहिती गोळा करणे

4. ✖

Question Number : 149 Question Id : 1511894886 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Match the following List-A with List-B regarding programmes/activities related with the professional growth of the Social Studies teachers.

कार्यक्रम / उपक्रमांच्या संदर्भात खालील सूची - अ आणि सूची - ब यांच्या जोड्या लावा, जे सामाजिक शास्त्र शिक्षकांच्या व्यावसायिक विकासाशी संबंधित आहे.

List-A (Related programmes)	List-B (Programme related activities)
सूची - अ (संबंधित कार्यक्रम)	सूची - ब (कार्यक्रमाशी संबंधित उपक्रम)
A) School programmes शालेय कार्यक्रम	I) Indian Social Science Review(ISSR) भारतीय सामाजिक शास्त्र नियत कालिक
B) Refresher courses उजळणी पाठ्यक्रम / वर्ग	II) Classroom teaching by guest teachers अतिथि शिक्षकाद्वारे वर्गात शिकवणे
C) Instructional material उपदेशात्मक साहित्य	III) Up to date orientation on teaching the subject विषय शिकवण्या विषयी अद्ययावत मार्गदर्शन
D) Social Studies journals सामाजिक अभ्यास (जर्नल्स) नियतकालिक	IV) Social Science Kits सामाजिक विज्ञान किट्स

Options :

A-III, B-II,C-IV,D-I

1. ✖

A-III, B-IV, C-II, D-I

2. ✘

A-II, B-III, C-IV, D-I

3. ✔

A-II, B-I, C-IV, D-III

4. ✘

Question Number : 150 Question Id : 1511894887 Question Type : MCQ Option Shuffling : Yes Display Question Number : Yes

Correct Marks : 1 Wrong Marks : 0

Among the following, identify the undesirable behaviour of the teacher in skill of explaining the concept/lesson

खालीलपैकी संकल्पना / धडा स्पष्ट करण्याच्या कौशल्याच्या बाबतीत शिक्षकाचे अंवाळित वर्तन ओळखा

Options :

Covering essential points

महत्वाचे मुद्दे समाविष्ट करणे

1. ✘

Testing pupils understanding

विद्यार्थ्यांची समज तपासणे

2. ✘

Using appropriate concluding statements

योग्य समारोपीय विधानांचा वापर करणे

3. ✘

Lacking fluency

ओघ नसणे

4. ✔